

СЕКЦІЯ 6

РЕКРЕАЛОГІЯ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Керівник секції – канд. екон. наук, доцент Влащенко Н. М.

УДК 339.138

Влащенко Н. М.,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри туризму і готельного господарства,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЦІЛЬОВИХ ПРОГРАМ РОЗВИТКУ КУРОРТНИХ РЕГІОНІВ

Підтримка привабливості рекреаційного продукту вимагає значних вкладень грошових коштів в інфраструктуру курортів, природоохоронні заходи, розвиток матеріально-технічної бази. Успішне вирішення цих завдань можливе при державній підтримці рекреаційної сфери в різних формах, що актуалізує необхідність розробки концептуальних підходів до формування цільових державних програм розвитку курортних регіонів.

Специфіка функціонування курортів, їхня соціальна значущість в масштабах України роблять життєво необхідною участь державних органів влади в координації соціально-економічних процесів у цій сфері. Такі дії можуть здійснюватися і локально у формі самоврядування, і регіонально органами, які представляють інтереси крупних територіальних одиниць, і загальнодержавному рівні в масштабах країни. Участь держави в цьому процесі виявляється в конкретних діях правового, організаційно, фінансового і економічного характеру [1].

На сучасному етапі будь-який розумно організований крок у сфері державного регулювання суспільних, фінансово-економічних та інших відносин може вважатися таким, якщо він об'єктивно необхідний і правозабезпечений, якщо його масштаби узгоджені за обсягом реальних ресурсів, є можливість вибору регуляторних заходів, адекватних конкретній ситуації, і об'єктивного контролю за виконанням наміченої дії з погляду досягнення планових результатів.

Вважаємо, що будь-яка пропонована цільова програма повинна будуватися за блоковим типом і включати постановку цілей, блок «формування», «ресурсів», «реалізації» і «контролю» (рис. 1) [2].

Нижче розглянемо детальніше загальні блоки, які можуть бути різними залежно від цілей і завдань держави.

Блок формування являє собою розробку процедур і механізмів, які належить реалізувати у процесі виконання комплексної програми розвитку, їх

правозабезпечення, що виражається в наявності конкретних нормативних актів. У даний блок повинні входити такі елементи як інформаційно-аналітичні й прогнозно-аналітичні. Тільки на основі цієї групи елементів можна впевнено формувати основні параметри й пропорції програми розвитку. Завдання цього блоку – обґрунтувати логіку передбачуваних дій і надати їм законну силу. Саме цей блок повинен стати основоположним при подальшій реалізації поставлених завдань.

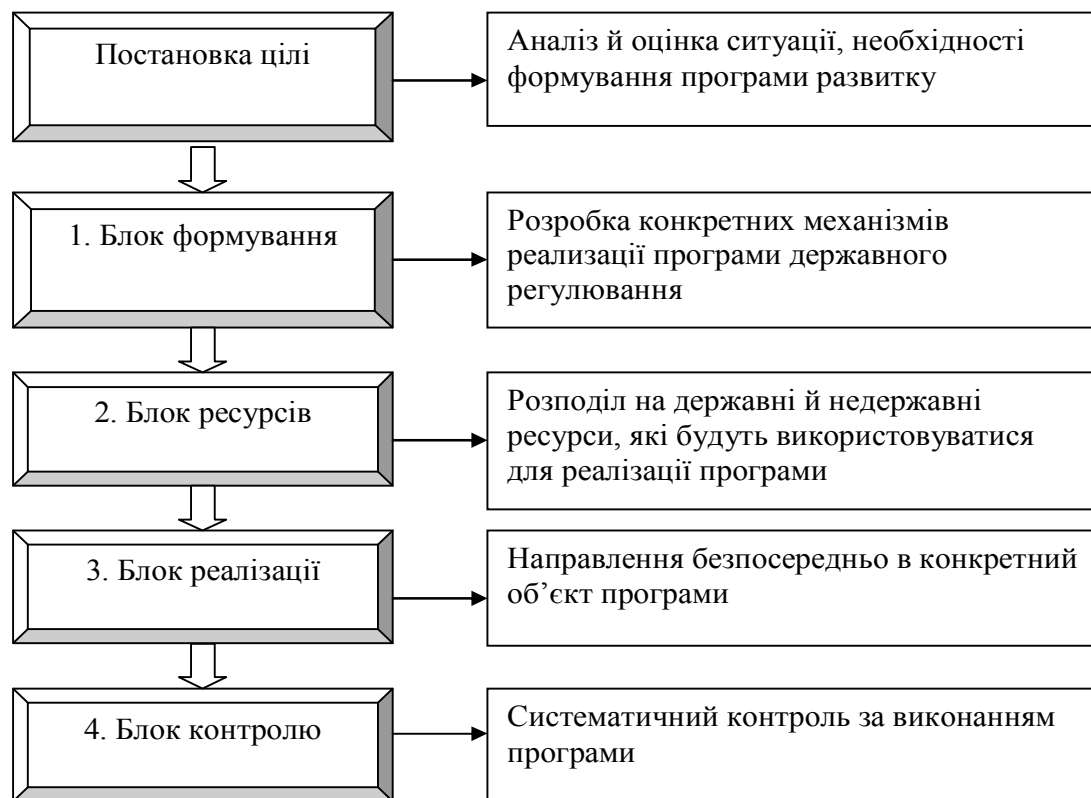

Рисунок 1 – Основні блоки цільової програми розвитку курортів

Другий ресурсний блок системи державного регулювання регіонального розвитку повинна складати та частина фінансових, природних та інших ресурсів держави, яку можна виділити на цільове вирішення відповідних завдань, а також недержавні ресурси, які на законній підставі можуть бути направлені на вказані цілі. Причому при формуванні цього блоку треба шукати шляхи подальшої оптимізації складових його ланок з метою найбільш раціонального їх використання. Реалії сьогодення свідчать про те, що значна частина регіонів України віддає перевагу над отриманням з мізерного і ненадійного джерела державних ресурсів.

Третій «блок реалізації» державного регулювання регіонального розвитку найбільш багатогранний, структурно неоднорідний, включає безліч конкретних дій і процедур, поєднання яких повинно залежати від вибраних орієнтирів розвитку.

Основна проблема полягає в тому, що весь арсенал засобів, що знаходиться в руках держави використовується не системно. У більшості випадків доводиться констатувати відсутність матеріальної підтримки з боку держави вже наявних цільових програм, що зводить до нуля всі зусилля щодо їх реалізації [3].

Четвертим є блок контролю системи державного регулювання регіонального розвитку, він повинен включати заходи всебічного і постійного контролю за ходом виконання наміченого плану дій. При цьому мова повинна йти про контроль і за ухваленням рішень, за своєчасністю виділення і доведення до кінцевих одержувачів виділених ресурсів, за результативністю їх використання.

Побудова дієвої системи контролю ускладнюється тим, що жодна дія не може бути піддана оцінці в рамках системи критеріїв і показників, які характеризують досягнення певних результатів, з точки зору поліпшення, розвитку, стабілізації.

Підводячи підсумки, слід зазначити, що грамотно розроблені, науково обґрунтовані цільові державні програми розвитку курортних регіонів, адаптовані до умов ринку, дозволять ефективно функціонувати рекреаційним підприємствам, які знаходяться на їх території, забезпечуючи, з одного боку, підтримку рівня здоров'я населення, відтворення трудових ресурсів України, а з іншого, – стабільні фінансові надходження до бюджетів відповідних курортних регіонів.

Список літератури:

1. Ведмідь Н. Методологічні основи типізації суб'єктів санаторно-курортної діяльності / Н. Ведмідь // Вісник КНТЕУ. – 2012. – № 6. – С. 72–83.
2. Влащенко Н. М. Забезпечення доступності санаторно-курортних послуг рекреаційних підприємств для населення / Н. М. Влащенко // Бізнес Інформ. – 2018. – № 4. – С. 164–169.
3. Гаврилко Г. П. Регіональні санаторно-курортні кластери: основні ознаки та принципи формування / Г. П. Гаврилко // Науковий вісник ужгородського університету. – 2016. – Випуск 1 (47). – Т. 2. – С. 73–77.

УДК 339.138

Влащенко Н. М.,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри туризму і готельного господарства;

Герус Д. І.

магістрант кафедри туризму і готельного господарства,

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ САНАТОРНО-КУРОРТНИМ КОМПЛЕКСОМ

Однією з основних умов ефективного здійснення процесу управління регіональним санаторно-курортним комплексом (СКК) є формування відповідної системи і структури управління, адекватної сучасним реаліям розвитку санаторно-курортної сфери на державному та регіональному рівні.